

Okul Öncesi Eğitimde Öğretimsel Lider Olarak Okul Yöneticilerinin Velilerle İletişimi

Nurcan Özçelik^{1A} Hüseyin Yıldız^{1B} İlyas Yozcu^{1C}

¹ Karaman Millî Eğitim Müdürlüğü

Address Correspondence to Nurcan Özçelik: e-mail: nurcanozcelik70@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada okul öncesi eğitimde öğretimsel lider olarak okul yöneticilerinin verilerle iletişimini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Nitel araştırma deseni ile yürütülen araştırmaya sekiz okul yöneticisi gönüllü olarak katılmıştır. Veriler yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda birinci soruda Eğitimin temel amaçları doğrultusunda ilköğretime hazırlamak; Milli ve manevi değerleri aşlamak, Bilişsel, sosyal, duyuşsal, motor ve dik gelişimlerini geliştirmek, Sosyalleşmelerini sağlamak, Hedef, ilgi ve becerilerini ölçmek, Araştırmaya sevk etmek, Problem çözebilme ve muhakeme yeteneği kazandırmak, ikinci soruda görüşme/toplantı, gözlem, teknolojik iletişim araçları, anket, dilek/şikayet kutusu, üçüncü soruda, bireysel görüşme/toplantı, seminer, bülten, mektup, broşür vb., diğer kurumlarla işbirliği, ev ziyaretleri, internet sitesi, portfolyo/gelişim dosyaları, dördüncü soruda okul dışı etkinlikler, kurum kültürü oluşturmak, anketler/form, personel toplantıları, eğitim/seminer, aile katılım etkinlikleri, beşinci soruda veli toplantısı, anketler, seçim/oylama, okul aile birliği toplantısı kodlarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak okul yöneticilerinin velilerle iletişim kurmak için çeşitli yollar tercih ettiği ve velilerle iletişimlerinin iyi seviyede olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Veli, İletişim, Yönetici, Öğretimsel Lider

Communication of School Administrators with Parents as Instructional Leaders in Preschool Education

Abstract

In this research, it is aimed to reveal the communication of school administrators with data as instructional leaders in pre-school education. Eight school administrators voluntarily participated in the study, which was conducted with a qualitative research design. Data were collected with a structured interview form. The data were analyzed by content analysis. As a result of the analyzes made, in the first question, to prepare for primary education in line with the basic aims of education; instilling national and spiritual values, developing their cognitive, social, sensory, motor and vertical development, ensuring their socialization, measuring their target, interests and skills, referring to research, gaining problem solving and reasoning skills, interview/meeting, observation, technological communication tools in the second question, questionnaire, wish/complaint box, in the third question, individual interview/meeting, seminar, newsletter, letter, brochure, etc., cooperation with other institutions, home visits, website, portfolio/development files, out of school activities in the fourth question, creating a corporate culture, questionnaires/form, staff meetings, training/seminer, family participation events, parent meeting in the fifth question, surveys, election/voting, school-parent association meeting codes were reached. As a result, it can be said that school administrators prefer various ways to communicate with parents and their communication with parents is at a good level.

Keywords: Preschool, Parent, Communication, Administrator, Instructional Leader

GİRİŞ

Doğum ile başlayıp temel eğitime başlanacak güne kadar süren 0-6 yaş arasındaki dönem okul öncesi dönem olarak adlandırılır. Okul öncesi dönem çocukların hayatının geri kalanında belirleyici özelliklere sahip olan ve özellikle bedensel, zihinsel, motor, dil, sosyal ve duygusal gelişimlerinin büyük orada tamamlanmasıyla kişilik özelliklerinin de oluştuğu gelişim ve eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır (Güven ve Azkeskin, 2018; 15). Diğer yandan okul öncesi eğitim ise, henüz ilköğretime başlamamış çocukların bireysel farklılıkları gözetilerek yaratıcılıklarının ortaya çıkarıldığı, sağlıklı karakter özelliklerinin kazandırıldığı, sosyal, fiziksel, bilişsel, dil gibi yönlerinin geliştirildiği, onları temel eğitime hazırlayan bir eğitim sürecidir (Zembat, 2001; 11). Okul öncesi eğitim çocuğun çok yönlü gelişim gösterdiği 0-6 yaş döneminin verimli geçirilmesi açısından büyük önem taşır. Okul öncesi eğitimin eğitici ve gelişimsel amaçları çocuğun fiziksel ve motor gelişiminde etkinlik sağlamak, çocukta duygusal güveni sağlamak, sağlıklı bir şekilde sosyalleşme süreci içinde gelişmesine olanak tanımak, sağlıklı kişilik gelişimine olanak tanınması, çocuğu okul yaşamına hazırlamak ve çocukta öğrenme becerisini geliştirmek şeklinde sıralanabilir (Oğuzkan ve Oral, 1992: 145). Bu açıdan bakıldığında, okul öncesi eğitim kurumlarının, yalnızca çalışan ebeveynlerin çocuklarının fiziksel ihtiyaçlarının yetişkinler kontrolünde karşılanarak zaman geçirdiği bir ortamı ifade etmediği, bunun çok ötesinde kazanımlar sağlayan, çocuğun bütün eğitim hayatına temel oluşturan kurumlar olduğu söylenebilir.

Her ne kadar çocuğun eğitim hayatına ilk başladığı kurum okul öncesi eğitim kurumu olsa da bunun öncesinde, çocuğun eğitim almaya başladığı ilk yer ailedir. Toplumun en küçük yansıması, çocuğun içinde bulunduğu ilk kurumsal yapı olan aile çocuğun kuralları, sınırları, iletişim biçimini, alışkanlıkları, değerleri ilk kez gördüğü yerdir ve bu anlamıyla okul öncesi eğitimin başlangıç noktası olarak kabul edilebilir. Ailenin en önemli görevlerinden biri de çocukların toplumsallaşmasını sağlamaktır, okul gibi kurumsallaşmış sosyal bir sistem olan aile ve okul gençler ve çocukların sosyalleşmesinde en etkili iki kurumdur (Ergün, 1994: 21). Bu noktada aile ve okulun birlikte hareket etmesi önem arz etmektedir ki aile ve okul arasında farklı anlayışların olması okulun etkisi ve verimliliğinin azalmasına sebep olabilir; okul aile işbirliğinin etkili olması birçok olumsuzluğun ortaya çıkmasını engeller (Şişman, 2007: 17). Ailelerin okul

süreçlerine katılması bireysel görüşmeler, toplantılar, sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere katılım, ev ziyaretleri, plansız görüşmeler ya da karşılaşmalar, telefon görüşmeleri, duyuru alanları, broşür, kitap ve mektuplar, bilimsel toplantılar, sergi ve gösteriler vasıtası ile sağlanabilir.

Diğer yandan liderlik kavramı ise, belirli şartlar altında belirli amaçları gerçekleştirmek üzere başkalarını etkileme ve yönlendirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Koçel, 2005: 579). Başka bir araştırmacı liderliği, belirli amaçlara ulaşmak için bir grup insanın çabalarının bir araya getirilmesi, koordine edilmesi ve insanların harekete geçirilmesi süreci olarak ifade etmiştir (Eren, 2001: 175). Tanımlardan da anlaşılacağı gibi liderlik izleyicileri etkileme yeteneğidir. Liderlik tarzları ile ilgili farklı sınıflamalar olmakta birlikte bu sınıflamalar içerisinde yer alan öğretimsel liderlik, eğitimin verimliliğini arttırmak için öğretmenler, öğrenciler, veliler ve okul kurulunun yöneticileri beraber çalışabilecekleri bir örgüt ortamının oluşturulmasıdır (Aksoy, 2008: 240). Öğretimsel liderlikte diğer liderlik tarzlarından ayrı olarak, liderlik öğrenme-öğretim süreçlerine odaklanır.

Okul öncesi eğitim kurumları çerçevesinden öğretimsel liderlik ve okul-aile işbirliği ele alındığında, aradaki koordinasyonun sağlanmasında öğretimsel liderlere önemli görevler düşmektedir. Öğretimsel liderler, okulun amaç, vizyon ve misyonunu verilere anlatacak, öğretmen-veli-okul yönetimi koordinasyonunu sağlayacak, gerekli değerlendirme ve geri bildirimleri sağlayarak öğrencinin bu süreçten maksimum verimi almasını sağlayacak yöneticilerdir. Eğitim hayatının ilk basamağı olan okul öncesi eğitim kurumları çocukların tüm eğitim yaşamını etkileyecek olumlu ya da olumsuz izler bırakabileceğinden bu dönemde öğretimsel liderliğin rolü hem aileler hem çocuklar hem de öğretmenler için süreci başarıya götürececek bir anahtar görevi görebilmektedir. Okul-aile işbirliğine en çok ihtiyaç duyulan bu dönem de bu koordinasyonu sağlamak öğretimsel liderin öncelikli hedeflerinden olmalıdır.

Buradan hareketle bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitimde öğretimsel lider olarak okul yöneticilerinin görüşlerinin anlaşılması, yöneticilerin öğretimsel liderlik davranışlarının anlaşılmasını sağlamaktır.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırma nitel desende oluşturulmuştur. Nitel araştırma desenleri içinde olgu bilim deseninın kullanılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Olgu

Katılımcılar

Araştırmaya Karaman merkez ve merkeze bağlı okullardan sekiz yönetici gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmaya katılan katılımcılardan beşi kadın, üçü erkektir. Katılımcıların % 37, 5'i görev yaptıkları kurumda müdür yardımcılığı görevini sürdürürken,

bilim araştırmalarında veri kaynakları, araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışı vurabilecek veya yansıtabilecek bireysel ya da gruplardır. Olgu bilim araştırmalarının temel veri toplama aracı görüşmelerdir.

% 62,5'i kurumlarında müdür olarak görev yapmaktadır. Katılımcıların %50'si 40 yaş altında, %50'si ise 40 yaş üzerindedir. Katılımcıların %25'imim 10 yıl altında mesleki tecrübesi bulunurken, %75'i 10 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahiptir. Araştırmaya katılanların %25'i yüksek lisans mezunu iken, lisans mezunu olanların oranı %75'tir.

Tablo 1. Katılımcıların Özellikleri

	Görevi	Yöneticilik kıdemi	Öğretmenlik kıdemi	Eğitim Durumu	Yaşı	Branşı	Medeni hali	Cinsiyet
KY1	Müdür yardımcısı	3	7	Lisans	32	Okul öncesi	Evli	Kadın
KY2	Müdür yardımcısı	3	21	Lisans	43	Okul öncesi	Evli	Kadın
KY3	Müdür	4	7	Lisans	33	Okul öncesi	Evli	Erkek
KY4	Müdür	5	22	Lisans	45	Okul öncesi	Evli	Kadın
KY5	Müdür	10	17	Lisans	40	Okul öncesi	Evli	Erkek
KY6	Müdür yardımcısı	1,5	19	Yüksek lisans	41	Okul öncesi	Evli	Kadın
KY7	Müdür	3	10	Lisans	35	Okul öncesi	Evli	Erkek
KY8	Müdür	6	11	Yüksek lisans	37	Okul öncesi	Evli	Kadın

Verilerin Toplanması

Veriler yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Yapılandırılmış görüşme formunda 5 soruya yer verilmiştir. Görüşmeler bireysel olarak, öğrencilerin olmadığı dönemde okul öncesi eğitim kurumunda yapılmıştır. Görüşme süreleri 15 dakika ile 40 dakika arasında değişmiştir. Ses kayıt cihazı kullanılmış daha sonra yazılı ortama aktarılmıştır.

Yapılandırılmış Görüşme Soruları

1)Okulunuzun akademik amaçları nelerdir?

2)Veli talep ve beklentilerini anlamak için neler yaparsınız?

3)Öğrencilerin gelişimi ya da güçlü ve zayıf yönleri ile ilgili öğretmen, veli okul yöneticisi olarak neler yapar ve velilerinize çocuk gelişimi ve ilgili ne şekilde hangi araçlarla bilgilendirme ve yönlendirmede bulunursunuz?

4)Okulunuzda öğretmen, öğrenci, veli, yönetim ve diğer personel arasında bir takım ruhunu sağlamak için neler yapıyorsunuz?

5)Velileri karar sürecine dahil etmek için neler yapıyorsunuz?

Verilerin Analizi

Ses kaydına alınan görüşmeler daha sonra metne aktarılmış ve veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Okulunuzun akademik amaçları nelerdir?' sorusuna ait analiz sonuçları

KODLAR	FREKANS (f)
Eğitimin temel amaçları doğrultusunda ilköğretime hazırlamak	8
Milli ve manevi değerleri aşılacak	4
Bilişsel, sosyal, duyuşsal, motor ve dik gelişimlerini geliştirmek	3
Sosyalleşmelerini sağlamak	2
Hedef, ilgi ve becerilerini ölçmek	2
Araştırmaya sevk etmek, problem çözebilme ve muhakeme yeteneği kazandırmak	2

Katılımcıların 'Okulunuzun akademik amaçları nelerdir?' sorusuna vermiş olduğu cevaplar 'eğitimin temel amaçları doğrultusunda ilköğretime hazırlamak', 'milli ve manevi değerleri aşılacak', 'bilişsel, sosyal, duyuşsal, motor ve dil gelişimlerini geliştirmek', 'sosyalleşmelerini sağlamak', 'hedef, ilgi ve becerilerini ölçmek', 'araştırmaya sevk etmek, problem çözebilme ve muhakeme yeteneği kazandırmak' olmak üzere altı alt kategoriye ayrılarak değerlendirilmiştir. Aşağıda katılımcıların bazılarının vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır:

K.Y.5: Okulumuz anaokulu olduğu için akademik olarak amaçlarımız, çocuklarımızı hayata hazırlamak önceliğimizdir.

K.Y.4: Bizim amacımız okulumuzun proje temelli bir okul haline getirmek milli manevi değerlere saygılı, çevresine karşı duyarlı, meraklı, araştırmacı içinde yaşadığı toplumla uyumlu öğrenciler yetiştirmek amacımız bu. Bir de bundan sonra gideceği eğitim kurumuna gerek bilgisel olarak gerekse davranışsal becerileri kazanmış olarak gitmesini sağlamak, amacımız bu.

Tablo 3. Veli talep ve beklentilerini anlamak için neler yaparsınız? sorusuna ait analiz sonuçları

KODLAR	FREKANS (f)
Görüşme/Toplantı	6
Gözlem	1
Teknolojik iletişim araçları	1
Anket	1
Dilek/Şikayet kutusu	1

Katılımcıların Veli talep ve beklentilerini anlamak için neler yaparsınız? Sorusuna vermiş oldukları cevaplar 'görüşme/toplantı', 'gözlem', 'teknolojik iletişim araçları', 'anket', ve 'dilek/şikayet kutusu' olmak üzere beş alt kategoriye ayrılarak değerlendirilmiştir. Aşağıda katılımcıların bazılarının vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır:

K.Y.7: '... veli beklentileri hususunda velinin çocuğu tanınması, çocukla ilgili. Çocuğun hazırbulunuşluk düzeyini bilmesi bile çok önemli bu konuyu mutlaka veliler ile gelişen teknoloji sonucunda bakıyoruz daha çok teknolojik iletişim araçlarını kullanmaya çalışıyorlar ama biz burada mutlaka veliyle yüzyüze görüşüp eğer sorun, sıkıntı varsa bunu birlikte değerlendirmek birlikte çözmek durumundayız. Burada tabi ki okul yönetimi, öğretmen, veli ve öğrenci bir bütündür, birlikte ele alınmalı ve sorunlar birlikte çözümlenmelidir.'

K.Y.8: 'İlk etapta çocuklarını kayıt için geldiklerinde tanışarak başlıyoruz velilerimizi tanımaya, yavaş yavaş sohbetler halinde toplantılar halinde yine kapıda görüştüğümüz veli görüşmeleri yapıyoruz, toplantı odamızda bu görüşmeler ile çocuklarımızı, velilerimizi ve veli profilimizi tanıyoruz.'

Tablo 4. Öğrencilerin gelişimi ya da güçlü ve zayıf yönleri ile ilgili öğretmen, veli okul yöneticisi olarak neler yapar ve velilerinize çocuk gelişimi ve ilgili ne şekilde hangi araçlarla bilgilendirme ve yönlendirmede bulunursunuz? sorusuna ait analiz sonuçları

KODLAR	FREKANS (f)
Bireysel görüşme/toplantı	7
Seminer, bülten, mektup, broşür vb.	3
Diğer kurumlarla işbirliği	2
Ev ziyaretleri	1
İnternet sitesi	1
Portfolyo/gelişim dosyaları	1

Katılımcıların Öğrencilerin gelişimi ya da güçlü ve zayıf yönleri ile ilgili öğretmen, veli okul yöneticisi olarak neler yapar ve velilerinize çocuk gelişimi ve ilgili ne şekilde hangi araçlarla bilgilendirme ve yönlendirmede bulunursunuz? sorusuna vermiş oldukları cevaplar 'bireysel görüşme/toplantı', 'seminer, bülten, mektup, broşür vb.', 'diğer kurumlarla işbirliği', 'ev ziyaretleri', 'internet sitesi' ve 'portfolyo/gelişim dosyaları' olmak üzere altı kategoriye ayrılarak değerlendirilmiştir. Aşağıda katılımcıların bazılarının vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır:

K.Y.3 : ‘... zaten bizim tanıma formlarımız var kayıt yaparken biz bunlarla öğrencilerimizi kayıt yapıyoruz. Velilerle aynı şekilde yüzyüze görüşmeler yaparak, öğrencilerin eksik olduğunu düşündüğü yönleri var ise velimizden bunların bilgisini alırsınız. Bizim için toplantılar önemlidir.’

K.Y.5: ‘Veli görüşmeleri ile öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini ortaklaşa belirler ve ona göre yönlendirme yaparız. Broşür, internet sitesi ve seminerler ile bilgilendirmelerde bulunuruz.’

Tablo 5. Okulunuzda öğretmen, öğrenci, veli, yönetim ve diğer personel arasında bir takım ruhunu sağlamak için neler yapıyorsunuz? sorusuna ait analiz sonuçları

KODLAR	FREKANS (f)
Okul dışı etkinlikler	3
Kurum kültürü oluşturmak	2
Anketler/form	1
Personel toplantıları	1
Eğitim/seminer	1
Aile katılım etkinlikleri	1

Okulunuzda öğretmen, öğrenci, veli, yönetim ve diğer personel arasında bir takım ruhunu sağlamak için neler yapıyorsunuz? Sorusuna vermiş oldukları cevaplar ‘okul dışı etkinlikler’, ‘kurum kültürü oluşturmak’, ‘anket/form’, ‘personel toplantıları’, ‘eğitim/seminer’ ve ‘aile katılım etkinlikleri’ olmak üzere altı alt kategoriye ayrılarak değerlendirilmiştir.

K.Y.1: ‘... Personel birbirine değer verdiği, birbirini sevdiği, saygı duyduğu ve işini sahiplendiği zaman daha başarılı işler ortaya konuluyor. Bunu sağlamak için özellikle öncelikle bir yönetici olarak okula kurum kültürünü yerleştirmek gerekiyor. Okul dışında da birliktelik sağlamak, beraber yapılan yemekler piknikler personelin düğünü ya da çocuğuyla alakalı bir doğumdur vesaire özel günleri kutlamak gibi şeylerle o bağı daha da güçlendirdiğimizi düşünüyorum.’

K.Y.5: ‘Burada genel olarak bir takım ruhu vardır. Karşılıklı saygı ve anlayış olduğu sürece bu ruh zaten oluşmaktadır. Velilerimizi karar süreçlerine katmak için anketler ve ihtiyaç belirleme formları kullanılmaktadır.’

Tablo 6. Velileri karar sürecine dahil etmek için neler yapıyorsunuz? sorusuna ait analiz sonuçları

KODLAR	FREKANS (f)
Veli toplantısı	4
Anketler	2
Seçim/oylama	2
Okul aile birliği toplantısı	1

Katılımcıların Velileri karar sürecine dahil etmek için neler yapıyorsunuz? sorusuna vermiş oldukları

cevaplar ‘veli toplantısı’, ‘anketler’, ‘seçim/oylama’ ve ‘okul aile birliği toplantısı’ olmak üzere dört alt kategoriye ayrılarak incelenmiştir.

K.Y.7: ‘... velilerimize veli eğitim seminerleri mutlaka düzenliyoruz ve velileri karar sürecine dahil ediyoruz. Yapılan toplantılarda mutlaka danıştığımız, sorduğumuz hususlar olabilir, daha iyi nasıl yapabiliriz? Stratejik planlarımızda ya da okul gelişim planlarımızda mutlaka velilere belli başlı formlar göndererek elimizden geleni yapıyoruz.’

K.Y.8: ‘Velilerimizle insan ilişkileri çerçevesinde istişare ettiğimiz zaman zaten kararları birlikte alıyoruz, bazı konuları oylamaya sunuyoruz. Toplantılarımızda onlar da demokratik haklarını kullanıyorlar, böylelikle kararlarımızı veriyoruz.’

SONUÇ VE ÖNERİLER

Okul öncesi dönem çocuğun kişilik gelişiminin yaşandığı, hızlı bir büyüme ve çok yönlü gelişimin olduğu, merak ve ilginin desteklenmesi gerektiği çocuğun tüm hayatına etki edebilecek güven duygusu, sorumluluk, okula karşı ilgi ve sevgi gibi olumlu kazanımların sağlanması gereken bir dönemdir. Bu dönemin özellikle göz önünde bulundurularak verilecek bir okul öncesi eğitim çocuğun çok yönlü gelişimine katkı sağlarken gelecek nesillerin mutlu, başarılı, uyumlu bir biçimde şekillenmesini de sağlayacaktır.

Okul öncesi eğitim ailede başlayan ve okulla birlikte devam eden kritik olarak değerlendirilebilecek bir dönemdir. Bu eğitimden istenilen sonuçların alınabilmesi program zenginliğine, çocuğa sunulacak çok yönlü uyarana, çocuğun bilişsel, fiziksel, duygusal, psikomotor gelişimine katkı sağlayacak nitelikte olmasına bağlı olduğu kadar aile ile tutarlı, dengeli, tamamlayıcı ve geliştirici özelliklere sahip olmasına da bağlıdır.

Aile çocuğun eğitiminden ilk ve öncelikli sorumlu olan ilk kurumsal yapıdır. Okul ise süreci devam ettiren çocuğun eğitiminin yanı sıra aileye de rehberlik eden bir kurumdur. Bu iki yapı ortak amaçlara sahip olan, önceliğe çocuğun tam iyilik halini alan sürekli iletişim ve koordinasyon halinde olması gereken çocuğun eğitim sürecinin iki yürütücüsüdür. Aile ve okulun işbirliği içinde olması hem eğitimin amaçlarına ulaşmasını hem de gelecek nesillerin istenilen özelliklere sahip biçimde yetiştirilmesini sağlayacaktır.

Bilginin ve eğitimin önemi her geçen gün daha da anlaşılmakta, eğitime verilen önem arttıkça eğitim yönetimi ile ilgili bir bilinç de oluşturmaktadır. Bu nedenle eğitim kurumları yöneticilerinden beklentiler de farklılaşmaktadır. Günümüzde eğitim kurumları yöneticilerinin liderlik özellikleri göstermeleri, vizyon sahibi olmaları, kurumlarını amaçlarına ulaştıracak projeler geliştirebilmeleri, kurum kültürü yaratabilmeleri, kurumlarına bağlılık yaşayabilmeleri beklenen özelliklerden sadece birkaçıdır. Öğretimsel liderlik süreci sürecin tüm bileşenlerine önderlik etmeyi gerektiren bir süreç olduğundan ve özellikle okul öncesi dönem okul-aile işbirliğinin zorunlu olduğu bir dönem olduğundan bu dönemde yöneticilerin öğretimsel liderlik rollerine uygun davranışları hem kurumları, hem öğrencileri hem de gelecek kuşaklar için büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin öğretimsel liderlik davranışları çerçevesinde velilerle olan iletişimlerine

yer verilmiş olup okul yöneticilerinin liderlik özelliklerini geliştirmeleri için eğitimler düzenlenmesi, yöneticilerin seçimi sürecinde liderlik özelliklerinin de dikkate alınması, yaşam boyu öğrenme bilincine sahip olan yöneticilerin göreve getirilmesi, yöneticilerin vizyon sahibi olmasına sağlayabilecek uluslararası projelere katılımlarının sağlanması, üniversitelerle işbirliği yapılarak yöneticilerin gelişimine katkı sağlanması sunulabilecek öneriler arasındadır.

Bu çalışma Karaman il merkezi ve okul öncesi eğitim kurumlarıyla sınırlandırılmış olup bundan sonra yapılacak çalışmalarda yöneticilerin öğretimsel liderlik algı ve bilinçlerinin anlaşılmasına çalışılması, köy okullarında ya da kısıtlı olanaklara sahip okullarda görev yapan yöneticilerin karşılaştıkları sorunların belirlenmeye çalışılması, okul yöneticilerinin, liderlik davranışlarını geliştirmek için ihtiyaç duydukları katkıların belirlenmesi gibi konularda çalışmalar yapılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Aksoy, E., Işık, H. (2008). İlköğretim Okul Müdürlerinin Öğretim Liderliği Rollerini. Sosyal Bilimler Dergisi, 19: 235-249.
2. Eren, E. (2001). Yönetim ve Organizasyon: Çağdaş ve Küresel Yaklaşımlar. 5. Bs. İstanbul: Beta Yayınları.
3. Ergün, M. (1994). Eğitim Sosyolojisine Giriş. Ankara: Ocak Yayınları.
4. Güven, G., Azkeskin, E. (2018). Erken Çocukluk Eğitimi Ve Okul Öncesi Eğitim. Editör: İ. H. Diken. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
5. Oğuzkan, Ş., Oral, G. (1992). Okul Öncesi Eğitimi. İstanbul: Oğul Matbaacılık.
6. Şişman, M. (2007). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Pegem Yayınları.
7. Zembat, R., Unutkan, Ö. P. (2001). Okulöncesi Dönemde Çocuğun Sosyalleşmesinde Ailenin Yeri. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.